GÜRCİSTAN PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI 3

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ 7

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER 10

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....14

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER 17

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

1991 yılında Sovyetler Birliği'nden ayrılarak bağımsızlığına kavuşan Gürcistan dünya ticaretinde aktif yer alma amacıyla yeni ticari kanunlar üretmiş ve çeşitli uluslararası ticari organizasyonlara katılmıştır. Bu bağlamda ülkede çeşitli sektörlerde reformlar başlatılarak kısa sürede başarı elde edilmeye çalışılmıştır. Özellikle 2004 yılında yapılan *"gül devrimi"* sonrasında ülkede çok sayıda reform yapılmıştır. Bu kapsamda, vergi kanunu değişmiş, ithalat ve ihracat rejimi değiştirilmiş, vergiler basitleştirilmiş, ticari uygulamalar ve işlemler şeffaf hale getirilmiştir.

Reformların devamı olarak başta Türkiye, AB, BDT olmak üzere Çin, Ukrayna, EFTA gibi birçok ülke ve ülke grubuyla Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalanmıştır. Ülke, ABD, Kanada ve Japonya tarafından uygulanmakta olan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'nden yararlanmaktadır. Gürcistan'ın söz konusu ülkelere ihracatında avantajı bulunmaktadır. BAE ile imzalanan "Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması" 27 Haziran 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Gürcistan'da ihracat serbest olup KDV muafiyetiyle yapılmaktadır.

(*Detaylı bilgi için: https://www.economy.ge/?page=ecopolitic&s=12&lang=en*).

Gümrük Vergileri

Ülkede basitleştirilmiş ithalat, ihracat ve gümrük depo rejimleri uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra gümrük vergileri de basitleştirilmiştir. Gümrük vergisi oranları %12, %5 ve %0 şeklinde uygulanmaktadır. Ülkede üretimi olan ve korunması istenen sektörlerde %12 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Bir kısım alkollü içeceklerde %5 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. İthalinin zorlaştırılması istenmeyen, ülkenin ihtiyaç duyduğu, yerli sanayi için de tehdit oluşturmayan ürünlerde ise %0 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Ayrıca bazı ülkeler ile yapılan serbest ticaret anlaşmaları (STA) gereğince; ülkeye ithal edilen ürünler için EUR.1 serbest dolaşım belgesi bulundurulduğu takdirde gümrük vergilerinden muafiyet sağlanmaktadır.

Gürcistan tarafından uygulanan gümrük vergileri ve KDV oranlarının bilgisine Harmonize Sistem (GTİP) kodları ile (*https://www.rs.ge/CommodityCodes-en?cat=1&tab=1*) adresinden ulaşılabilmektedir. Site Gürcüce ve İngilizce dil seçeneklerine sahiptir.

Türkiye ile Gürcistan arasında yürürlükte bulunan Serbest Ticaret Anlaşması nedeniyle sanayi ürünlerinde oldukça sınırlı sayıdaki birkaç ürün dışında gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Tarım ürünlerinin önemli bir kısmı da bu kapsamdadır.

Türkiye-Gürcistan STA'sı kapsamında sanayi ürünleri bakımından gümrük vergileri ile eş etkili vergiler 1 Kasım 2008 itibarı ile karşılıklı olarak sıfırlanmıştır. Tarım ürünlerinde ise Gürcistan önemli sayıda üründe vergileri sıfırlarken, Türkiye bazı ürünlerde tarife kontenjanları çerçevesinde pazara giriş kolaylıkları sağlamıştır. Türkiye tarafı kota kapsamında daha sınırlı

bir ürün grubu (balıklar, domatesler, taze meyveler, bazı işlenmiş tarım ürünleri vb.) için açılım sağlamıştır. STA'nın hizmetler ticaretini kapsayacak şekilde genişletilmesi ve daha fazla sayıda tarım ürününün STA kapsamına dahil edilmesine yönelik müzakereler tamamlanarak 9 Eylül 2022 tarihinde protokol imzalanmıştır.

İç Vergiler ve Oranları

Ülkede iç vergiler KDV, ÖTV (aksiz ya da bandrol olarak anılmaktadır), gelir vergisi, kurumlar vergisi ve kâr payı transfer vergisi olarak belirlenmiştir.

1. Gelir vergisi oranı %20 olup, gerçek kişilerin elde ettiği gelir üzerinden alınmaktadır.
2. Kurumlar vergisi %15 olup tüzel kişilerin/kurumların yıl sonu masraflar düşüldükten sonra elde ettikleri kâr üzerinden alınmaktadır.
3. Kâr payı transfer vergisi ise kurumların yurtdışına gönderdikleri para üzerinden alınmakta olup oranı %4'tür.
4. KDV oranı %18'dir.
5. ÖTV ise ülkeye ithalatta pamuk, petrol, doğal gaz, sigara, alkollü içecekler ve ihracatta hurda metal gibi stratejik ürünler için geçerlidir. ÖTV, Gürcistan Vergi Kanunu'nun 188/1. maddesi gereğince 24.01, 24.03, 87.03, 87.11, 27.09, 27.10, 38.26, 39.11, 27.07, 29.02, 34.03, 38.24 GTİP kodu ile belirlenen ürünler için uygulanmakta olup oranı ürüne göre değişkendir ve vergi oranı sigarada adet, petrol ürünlerinde litre, alkollü içeceklerde litre ve alkol oranı üzerinden, otomobillerde motor hacmine göre belirlenmektedir.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Ülkede ürün standartları olarak AB, GOST ve ISO kullanılmakta olup, SAKSTANDART (Gürcistan Standartlar ve Metroloji Ajansı) tarafından kontrol edilmektedir. Ayrıca ithalatta ve iç piyasada satışta olan ürünlerin çeşidine göre Gürcistan Çevre ve Tarım Bakanlığı, Gıda Koruma Kontrol Dairesi ve Ekonomi Bakanlığı'na bağlı İnşaat Malzemeleri Denetim Ajansı gibi kurumlar tarafından denetim yapılmaktadır.

Ürün standartlarından sorumlu kurumlar:

1. İnşaat Malzemeleri Teknik Denetim Ajansı: (*https://tacsa.gov.ge/*)
2. Sakstandart: (*https://sst.geostm.gov.ge/*)
3. Ulusal Gıda Ajansı

Ülkede özellikle ithalatta ürün testi, muayenesi ve belgelendirmesi yapılmaktadır. Bu işlemler, genellikle ilgili bakanlıkların birimleri tarafından gümrüklerde bulunan yetkilileri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Ülkeye ithal edilen ürünlerde ve iç piyasada kullanılan ambalajlarda 2019 yılında getirilen uygulama ile plastik poşetler yasaklanmış, yerine kalınlığı 15 mm'yi geçmeyen bio dönüşebilir ambalaj ve poşet kullanımı başlatılmıştır. 1 Eylül 2022 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemeye göre (*https://matsne.gov.ge/ka/document/view/5515183?publication=0*) Gürcistan Çevre Koruma ve

Tarım Bakanlığı kontrolünde Gürcistan'a ithal edilecek poşetlerin taşıması gereken şartlara ilişkin teknik regülasyon uyarınca poşetler üzerinde üretici, poşet içeriği, kalınlık gibi bilgilerin yer alma zorunluluğu bulunmaktadır. Uygulama hazır poşetlere yönelik olup, Gürcistan içerisinde ebatlanmak üzere bütün rulo şeklinde getirilecek eşyayı değil, hazır ambalajları kapsamaktadır.

İthal edilen ürünlerin üzerinde Gürcüce ürün bilgisi veya Gürcüce etiket olması gerekmektedir.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarette teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarette teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (*https://teknikengel.ticaret.gov.tr/*). Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarette teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarette teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarette teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

Gürcistan liberal bir dış ticaret politikasına sahip, komşularıyla ve AB ülkeleri, Çin gibi ülkelerle de STA imzalamış olan, büyük ve çok çeşitli dallarda yerli sanayisi bulunmaması nedeni ile ithalata açık bir ülkedir. Bu durumun da etkisiyle ülkenin ihtiyaç duyduğu malların ithaline yönelik nadiren teknik engelle karşılaşılmaktadır. Diğer taraftan, AB üyeliği hedefiyle,

mevzuatın AB ile uyumlaştırılması çalışmaları devam etmektedir. Bazı durumlarda AB mevzuatına uyum kapsamındaki düzenlemeler katı şartlarla uygulamaya alınabilmektedir.

Ülkede özellikle transit taşımacılık yapan TIR'ların ve yabancı yatırımcıların karşılaştığı sorunlar zaman zaman ortaya çıksa da sistematik biçimde teknik engel uygulandığını söylemek mümkün değildir.

Fazla yük, tır depolarının orijinalliğinin bozulmuş olması gibi konularda gümrük prosedürü net ve katı olarak uygulanmakta, kurallara uymayan araçlara cezai işlem yapılmaktadır. 15.000 GEL üzeri eksik beyan durumunda, konu kaçakçılık kapsamında değerlendirilerek soruşturma başlatılmakta be nedenle yük ve beyanın uyuşmasına azami dikkat edilmesi önem taşımaktadır.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Ülkede mülkiyet hakları, izinler ve lisanslar belgenin ait olduğu konuya göre değişik kurumlar tarafından verilmektedir. Bahse konu kurumlardan elde edilen belge ya da izinlerin takibi ülkede bulunan Adalet Sarayları *(Public Service Hall)* tarafından yapılmaktadır. Bu kurum üzerinden ayrıca ülkede tapu kadastro işlemleri, kişi veya kurum sicil kayıtlarını sorgulama, ticari ya da kişisel olmak üzere online veya şahsi başvuru olmak üzere tüm bilgi ve belgelerin temini sağlanmaktadır.

Gürcistan'da kayıtlı firmaların vergi numarası ve ticaret unvanları vasıtasıyla bilgilerine erişim imkanı sağlayan Gürcistan Ticaret Siciline (*https://enreg.reestri.gov.ge/*) adresinden ulaşılması mümkündür.

Ayrıca marka ve patent tescili için Gürcistan Patent Kurumuna (*https://www.sakpatenti.gov.ge/en/*) başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Dağıtım Kanalları

Gürcistan'da ticaretin gelişmeye devam etmesi ve ülkenin dünyaya entegrasyonun sürmesine rağmen hala Sovyet döneminden kalma toptan pazar yerleri, araç üstü mal satışı gibi alışkanlıklar varlığını sürdürmektedir. Bunun yanı sıra ülkede gelişmiş market zincirleri, toptan pazar yerleri, AVM'ler de bulunmaktadır. Bu tür yerlere ürün dağıtımı distribütör firmalar tarafından yapılmaktadır. Büyük üretici firmalar da çoğunlukla bu distribütörler kanalıyla ürünlerini Gürcistan pazarına sunmaktadır. Ayrıca son dönemlerde AVM'lerin de yaygınlaştığı görülmektedir.

Gümrük muafiyeti kapsamında ABD, Çin ve ülkemiz başta olmakla kargo şirketleri ve e-ticaret sayfaları aracılığıyla e-ticaret kanalıyla alışveriş yapılmaktadır. Muafiyet sınırının üzerindeki *(300 GEL)* e-ticaret parsiyellerinde ise Gelir İdaresine tahakkuk eden vergi ödenerek posta şirketi veya aracı kargo şirketlerinden ürün teslim alınabilmektedir. Bu ticarette ABD ve Çin'den yapılan alışverişe göre Türkiye'nin coğrafi yakınlığının teslimat süresinde avantaj sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Tüketici Tercihleri

Dünya ticaretinde yaşanan gelişmeler ve değişimler Gürcistan pazarını da etkilemekte, tüketici tercihlerinin değişmesine yol açmaktadır. Ülkede daha önce pazar yerleri ve toptancıları tercih eden tüketiciler artık AVM'lerden, ticaret merkezlerinden ve Gürcü e-ticaret platformlarından doğrudan ya da yabancı ülkelerin e-ticaret platformlarından kurye aracılığı yapan firmaları kullanarak alışveriş yapmaktadır. Glovo, Wolt gibi çevrimiçi market uygulamaları yaygınlaşmıştır.

Ayrıca Gürcü tüketicilerin lüks ve eğlence ihtiyacı ile artan turizm, ülkede özellikle Tiflis ve Batum gibi büyük şehirlerde lüks/büyük marketler ve eğlence merkezlerinin sayısının artışına neden olmaktadır. Diğer yandan alım gücü yüksek halk kesiminin ülke nüfusunun genelini temsil etmeyişi ile herkesin AVM'lerden ve lüks mağazalardan alışveriş yapamaması nedeniyle başta hazır giyim sektöründe olmak üzere ikinci el eşya mağazaları da bulunmaktadır.

Gürcistan'da yerli üretim gelişmiş olmadığı için, çoğu ürün ithal edilmektedir. Tüketicilerde Avrupa menşeli ürünlerin yüksek kaliteli olduğu algısı yaygındır. Avrupa ülkeleri (Almanya, İtalya vb.), Rusya, Türkiye, ABD ve İsrail gibi ülkelerde çalışan çok sayıda Gürcü vatandaşı bulunmakta, AB ile vize kolaylığı ve çalışma anlaşmalarının da etkisiyle yurtdışında çalışma eğiliminde olan Gürcülerin Avrupa kültürüyle ve yaşam tarzıyla yakından tanışması ve tüketim tercihlerinin de bu doğrultuda etkilenmesi sonucunu doğurmaktadır. Ayrıca Batum özelinde gerek Rusya vatandaşlarının yoğunluğu gerekse bölge halkının da Rusça bilmesi nedeniyle, ticarette Rusça yoğun olarak kullanılmakta, doğrudan Rusça ambalajlı ürünler kolaylıkla satılabilmektedir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Pazar hacmi küçük olmakla birlikte, iç piyasada ticaret ve dağıtım kanalları gelişmiştir. Genellikle toptancılık hizmeti veren ve ithalatçı konumunda olan firmalar depodan satış ve distribütörlük yoluyla dağıtım yapmakta ve ticaret bu kanallar üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Gelişen teknolojinin takibini yapan Gürcistan, çevrimiçi satış ve kurye hizmetleri gibi alanlara önem vermeye başlamış olup, bu kanalların kullanımı yaygınlaşmaktadır. Ülke nüfusu ve pazar hacminin kısıtlı oluşu nedeniyle küresel e-ticaret sitelerinin ülke içerisinde büyük lojistik merkezlerle değil, doğrudan yurtdışından satış şeklinde faaliyeti bulunmakta, yurtdışından ülkeye verilen e-ticaret siparişlerinin teslimatında ise aracılık yapan ufak çaplı firmaların faal olduğu görülmektedir.

Gürcistan'a mal satışı yapmak isteyen firmalarımızın öncelikle satışa konu mallara ilişkin faaliyet yürüten firmalar üzerinden bir pazar araştırmasına girmesi tavsiye edilmektedir. Gürcistan'da üretici/ithalatçı firmalara erişebilecek çeşitli veri tabanları bulunmamaktadır. Firmaların, sektöre ve ürüne göre anahtar kelime ile aratılabileceği veri kaynaklarına ait web siteleri (*https://www.yell.ge/?lan=eng* *ve* *https://www.bia.ge/EN*) mevcuttur. Bu kaynaklardan İngilizce veya Gürcüce arama yapılabilmekte ve firmaların irtibat bilgilerine ulaşılabilmektedir.

Satış/pazarlama faaliyetleri için belirtilen kaynaklardan tespit edilen firmalar ve distribütörlerle irtibata geçilmesi, sonrasında alınacak siparişlerde ve kurulacak ticari ilişkilerde anlaşmaların yazılı ve net biçimde akdedilmesi, alıcılar hakkında gerekli tahkikatın yaptırılması, peşin ödeme veya banka teminatı alınmadan siparişlerin karşılanmaması, Tahsilat süreçlerimizde herhangi bir aksaklık yaşamamak adına, işlemlerin sözlü beyanlar yerine yazılı teyitlerle ilerletilmesi gerekmektedir.

Ülkemiz Gürcistan'ın en büyük ticari partneri konumundadır. Bu sebeple Gürcü üreticiler ve ithalatçılar, ülkemizdeki büyük tedarikçileri tanımakta ve yıllardır ticaretlerini sürdürmektedir.

Kamu İhaleleri

Gürcistan'da ihaleler, reformlar sonrası başlatılan uygulamalar çerçevesinde neredeyse tamamen çevrimiçi olarak yapılmaktadır. Ülkede bakanlıklar resmi ihalelerini kendi web sayfalarında yayınlamakta fakat ihale ya kapalı usul ya da Devlet İhale Kurumu'nun sayfasında çevrimiçi gerçekleşmektedir. Firmalar söz konusu sayfada kendilerine profil açarak, sektör ve detaylı kimlik bilgilerini girmekte ve ihaleye bu kanalla katılabilmektedir.(*Kamu ihalelerinin takip edilebileceği web sitesi: http://www.procurement.gov.ge/*)

Eleştirilere konu olsa da davet yöntemi ve basitleştirilmiş satın almalar (simplified procurement) şeklinde de kamu alımları gerçekleştirilebilmektedir.

Gürcistan kamu alımları ve yol/altyapı gibi projelerin birçoğunu uluslararası kuruluşlardan sağlanan özel krediler ve/veya hibelerle gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, Asya Kalkınma Bankası-ADB, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası-EBRD, Avrupa Yatırım Bankası-EIB, Dünya Bankası-World Bank gibi kurumlar başlıca partnerler olarak sayılabilir. Ülkede gerçekleştirilecek projelere ilişkin ihale duyuruları çeşitli mecralardan takip edilmelidir. Tiflis Ticaret Müşavirliğimiz ve Batum Ticaret Ataşeliğimiz büyük ölçekli ihaleleri ülkemizdeki ilgili meslek örgütleri ve Ticaret Bakanlığı Ticaret Müşavirliklerimizden Blogu (*https://dtybs.ticaret.gov.tr/blog/*) ve Dış Talepler Bülteni (*https://distalep.ticaret.gov.tr/*)sayfaları üzerinden duyurmaktadır.

Ayrıca aşağıdaki bağlantıdan da ihalelerin takip edilmesi mümkündür:

Municipal Development Fund of Georgia: Yerel yönetimlerin geliştirilmesine yönelik projeler ve satın alımlar *http://mdf.org.ge/* adresinde "Tenders" başlığı altında takip edilebilmektedir.

Ek olarak uluslararası kuruluşlar da finanse ettikleri projeleri kendi web sayfalarında duyurmaktadır. Yerel kaynakların dışında bu sayfaların da takibi önem taşımaktadır. Ayrıca yerel basın ve ekonomi haber siteleri üzerinden, ülkedeki önemli ticari gelişmeler ve projelerin takibi mümkündür.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Ülkede tarım ve hayvancılık sektörü yeterince gelişmiş değildir. Ancak son yıllarda tarımsal altyapı ve makinaların kullanımı gelişmektedir. Gürcistan dış ticaretinde üzüm şarabı ve gazlı içecekler öne çıkmakta, ihracatta ilk kalemler arasında sanayi ürünlerine yakın oranda üzüm şarabı yer almaktadır.

Gürcistan Tarım ve Çevre Bakanlığı'na bağlı kurumlar tarım sektörü yatırımcılarına yardım ve teşviklerde bulunmaktadır. Bu teşvikler yatırımcılara %50'ye varan malzeme, hammadde desteği ve "düşük oranlı kredi" yoluyla banka kredileri sunmaktadır. Bu destek kapsamında 5 yıl süre ile faizin belirli kısmını devlet karşılamaktadır. Ayrıca yukarıda bahse konu kredi ve yardımlarla ülkede faaliyet gösteren Türk vatandaşları da dahil olmak üzere birçok firma bulunmaktadır. Bu firmalar tarım, tarımsal ekipman, sulama sistemleri, fidancılık ve zeytincilik sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

Çevre Koruma ve Tarım Bakanlığına ait Destek kuruluşu Kırsal Kalkınma Ajansı *(Rural Development Agency)* ve tarımsal destekler hakkında bilgi alınabilecek web sitesi: (*https://www.rda.gov.ge/*)

Sanayi

Sanayi üretimindeki kalkınma süreci henüz hedeflenen seviyeye ulaşmamıştır. Eski Sovyet yapıları olan demir çelik fabrikası, gübre fabrikası, eski çimento fabrikası, şarap, maden suyu üretim tesisi ve Alman sermayeli çimento fabrikası gibi sayılı tesisler dışında yeni ve büyük çaplı sanayi tesisi sayısı azdır. Ülkede 1990'lı yıllardan sonra kurulan birkaç konserve, tütün, ayçiçek yağı, et-süt ürünleri üretimi, ahşap ve mobilya ve inşaat demiri üretimi ile Türk yatırımı olan kablo, tekstil, zeytinyağı üretim tesisi, alkollü/alkolsüz içecek fabrikası ve cam şişe üretim fabrikası bulunmaktadır.

Ülkenin sanayi yatırımlarını teşvik etmek üzere, tarımda olduğu gibi destek programları bulunmaktadır. Gürcistan Ekonomi Bakanlığı'nın Yatırım Ajansı ve "Gürcistan'da Üret" gibi kurum ve programları aracılığıyla ülkede sanayi alanında yapılan yatırımlara destekleri arasında yatırıma göre değişen finansal destekler, belli bir miktar yatırım karşılığı sembolik fiyata arsa ya da mülk temini ile düşük faizli krediler gibi destekler bulunmaktadır.

Sanayi alanında yatırım destekleri hakkında bilgiye ilgili kurumların internet sitelerinden erişilebilir: (Invest in Georgia ve *http://www.enterprisegeorgia.gov.ge/en/home*)

Hizmetler

Turizm

Ülkede hizmet sektörleri arasında en gelişmiş olanı turizm ve otelciliktir. Ülkede otelcilik faaliyetleri desteklenmekte ve öncelikli alanlar arasında yer almaktadır. Tiflis merkezinin dışındaki oteller genellikle Batum, Gudauri, Borjomi ve Bakuriani bölgelerinde bulunmaktadır. Ayrıca yeni Kutaisi Havalimanının faaliyete geçmesiyle (Bu havalimanından Avrupa'ya çeşitli düşük bütçeli havayolları sık uçuşlar düzenlemektedir.) Kutaisi de önemli merkezler arasına girmiştir. Gudauri, Borjomi ve Bakuriani kış turizmi ve kayak alanında popüler bölgelerdir. Ülkeyi Türkiye, Rusya, Kazakistan, Ukrayna, Azerbaycan, İsrail, Ermenistan ve çeşitli Avrupa ve Ortadoğu ülkelerinden turistler ziyaret etmektedir.

Ülkede, Tiflis ve Batum merkez olmak üzere, özellikle turizmin yoğunlaşmaya başladığı ilkbahar aylarıyla birlikte otel doluluk oranları artmakta olup, ülkeye gelirken otel rezervasyonlarının önceden yapılması tavsiye edilmektedir. Otel fiyatları merkez Tiflis ve Batum'da 50 dolardan başlayarak 300 dolara kadar çıkabilmektedir. Ayrıca ülkede daha uygun fiyatlı, hostel tipi oteller veya günlük kiralık evler de mevcuttur.

Rusya-Ukrayna savaşını takiben çok sayıda Rus vatandaşı Gürcistan'a yerleşmiş, bu durum kiralar ve gayrimenkul fiyatlarının astronomik ölçüde yükselmesine neden olmuştur. Rus vatandaşlarının ülkeye yerleşmesiyle birlikte büyük miktarlarda döviz transferi de yaşanmış ve Gürcü para birimi değer kazanmıştır.

Tiflis ve Batum'da Türk yatırımcılara ait otel ve restoranların yanı sıra bazı otellerin de yönetimi ve işletmesi Türk idareciler tarafından yapılmaktadır.

Sağlık

Ülkede sağlık sektörüyeni gelişmektedir., Devlet hastanelerinin bulunmamakta, ayrıca devlet sağlık sistemi de henüz tam olarak faaliyet göstermemektedir. Bu nedenle tedavi için yurt dışına çıkış yaygındır. Acil durumlar dışında devlet, muayene ve tedavi masraflarını karşılamamakta, sağlık sigortası ise yaygın bulunmadığından hastalar kendi imkanları veya belediyeler gibi çeşitli kuruluşların yardımlarıyla tedavi olmaktadır. Tedavi için gidilen ülkeler genellikle Türkiye, AB ülkeleri, ABD ve İsrail'dir. Ülkemiz mesafe olarak yakınlık, fiyatların uygunluğu ve gelişmiş sağlık sistemi avantajları nedeni ile Gürcü hastalar tarafından rağbet görmektedir.

Ülkeden hasta transferi veya yönlendirilmesi genellikle Türkiye ya da diğer ülkelerde bulunan hastaneler ve doktorlar ile temasları olan hastaneler, hatta doğrudan doktor ve cerrahlar tarafından yapılmaktadır. Ayrıca sağlık turizmi alanında faaliyet yürüten firmalar aracılığıyla da tedavi amaçlı seyahatler organize edilmektedir.

Diğer taraftan ülkemizde faaliyet yürüten sağlık firmaları son yıllarda Gürcistan'ın potansiyelini fark etmiş ve ülkede irtibat ofisleri, birimler açmaktadır. Bu yolla sağlık kuruluşlarımız

doğrudan kendi birimleri kanalıyla yabancı hastalara erişerek tedavi hizmetini ülkemizde vermektedir.

Sağlık turizmi konusunda bu alanda faaliyet gösteren aracı firmalar dışında, hastane sahipleri ve bizzat doktorların da pazarlama unsuru olarak dikkate alınmasında yarar olacağı değerlendirilmektedir.

2022 yılının başında yapılan bir düzenleme ile Türkiye'de ruhsatlı ilaçların Gürcistan tarafından tanınması sağlanmıştır. İlaç konusunda Rekabet Kurumu raporu doğrultusunda, hükümet çeşitli adımlar atmaktadır. Bu kapsamda ülkede tekelciliğin önüne geçilmesi kapsamında ilaçta taban fiyat uygulamasına geçilmiştir. İlaç kalite testi için yurtdışı laboratuvarlardan hizmet alınırken, Gürcistan'da 11 milyon GEL yatırım yapılarak yeni bir laboratuvar kurulum çalışmaları bitmiş olup, bahse konu laboratuvarın tam teşekküllü faaliyete geçirme faaliyetleri halen devam etmektedir.

Madencilik

Doğal kaynakları zengin olan Gürcistan'ın topraklarında çeşitli maden yatakları bulunmaktadır. Ülkenin merkezinde mineral su kaynakları, kuzeybatısında kömür ve silikomanganez, doğusunda granit ve çeşitli taşlar, güneydoğusunda ise altın, kömür ve torf yatakları bulunmaktadır. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra ülkede madencilik sektörü de dağılmış durumdadır. Ülkede bulunan minarel sular, silikomanganez, kömür ve altın madenleri dışındaki kaynaklar kullanılmamaktadır. Ayrıca ülkede bakır ve aluminyum madeni çıkartılmamakla birlikte hurdadan bu madenleri işleyen küçük ve orta çaplı tesisler bulunmaktadır.

Madencilik sektörünün ülke ihracatına önemli katkısı bulunmaktadır. Başta gelen ihraç ürünleri arasında bakır cevherleri ve konsantreleri, ferro-siliko-manganez ve amonyum nitrat gelmektedir. Bakır cevherleri ve konsantreleri aynı zamanda ülke ithalatında en büyük paya sahip ürünler arasındadır.

Madencilik konusunda yetkili kurum Gürcistan Tarım ve Çevre Bakanlığına bağlı Madencilik Dairesi'dir.

Enerji

Gürcistan doğal zenginlikleri ve su kaynakları bol olan bir ülkedir. Bu kaynakların ülkede tam kullanılmaya çalışılması ülkeye yatırımcı teşvikini de beraberinde getirmektedir. Bu amaçla Gürcistan Enerji Bakanlığı ülkeye yatırımların teşvik edilmesi amacıyla çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. 2004 yılından bu yana ülkede yürütülen reformlar kapsamında aralarında Türkiye de olmak üzere yabancı yatırımcılar tarafından küçük, büyük ve orta çaplı enerji yatırımları gerçekleştirilmiş ve devam etmektedir. Ülkede enerji yatırımları sadece barajlar ve HES'lerle sınırlı değil, ayrıca rüzgar ve termik santral projeleri de mevcuttur.

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2026

Ülkenin enerji açığını kapatmaya yönelik bazı projelere karşı çeşitli protesto eylemleri ve kamulaştırmada çeşitli sorunlar yaşanabilmekte ve başlayan bazı yatırımlar bu sebeple akamete uğrayabilmektedir.

Enerji konusunda hükümetin satın alma garantisi kapsamında sabit fiyat uygulaması, IMF gibi çeşitli paydaşlarca tasvip edilmediğinden farklı arayışlara girilmektedir. Bu kapsamda 7 Aralık 2022 tarihli ve 556 sayılı Karar *"On Approval of the Support Schemes for the Production and Use of Energy from Renewable Sources and the Capacity (Power) Auction Rules"* ile belirlenen çerçevede açık artırma usulüyle yatırımcılar teşvik edilmeye çalışılmaktadır. (Georgian Energy Development Fund: *https://gedf.com.ge/)*

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2026

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

1991 yılında bağımsızlığını elde eden Gürcistan halkı Sovyetler Birliği döneminden kalan bazı özellikleri taşımaya devam etmektedir. Anılan dönemde halkın ihtiyaçlarının devlet kanalıyla karşılanması ve bireysel teşebbüsün bulunmayışının etkisiyle, işgücü piyasasında verimlilik ve süreçlere gösterilen hassasiyet bakımından zaman zaman beklentilerin tam olarak karşılanamadığı gözlemlenebilmektedir. Ayrıca, yerel ticari uygulamalarda karşılaşılan bazı farklılıklar, dış ticaret operasyonları yürüten firmalarımızın süreçleri daha temkinli yürütmesini gerektirmektedir; aksi takdirde öngörülemeyen maliyetler veya ticari anlaşmazlıklar gündeme gelebilmektedir. Örneğin, mevsimsel tarım ürünleri ticaretinde navlun bedellerinin ürün Gürcistan'a ulaştıktan sonra ödenmesi yaygın bir alışkanlık olmakla birlikte; bu tür işlemlerin yalnızca sözlü mutabakata dayandırılması, teslimat aşamasında çeşitli anlaşmazlıklara ve ödeme aksaklıklarına zemin hazırlayarak satıcı veya nakliyeci firmalarımızı zor durumda bırakabilmektedir. Bu doğrultuda, ticari faaliyetlerde bulunan firmalarımızın riskleri en aza indirmek adına peşin ödeme veya banka teminatı gibi güvenli ödeme yöntemlerini tercih etmeleri; tüm anlaşmalarını hukuki geçerliliği olan, alt yapısı net çizilmiş yazılı sözleşmelerle güvence altına almaları kuvvetle tavsiye edilmektedir.

Ayrıca, alt taşeronlardan alınan küçük ve orta ölçekli projelerde hem iş hem de proje için yazılı sözleşme yapılmadan kesinlikle mal/hizmet temin edilmemesi, tercihen peşin avans ve sonrasında peyderpey hak ediş bazında çalışılarak açık hesap bırakılmaması, mağduriyetlerin önlenmesi açısından önerilir. Bu kapsamda işçilerin sözleşmesiz çalışması halinde, hak ettikleri ücreti alamaması ve kaçak işçi durumuna düşmesi, vatandaşlarımızı hukuki olarak da hak arayamayacak bir konuma getirmektedir.

Gürcistan'da yapılacak yatırımlarda kamu kurumlarından alınması gereken izinlerde zaman zaman sorunlar yaşanabilmektedir. Gümrük işlemleri çoğunlukla sorunsuz işlemekle birlikte nadiren de olsa uzun sürelerle bazı transit yükler gümrük idarelerinde bekletilebilmektedir. Rusya'ya uluslararası yaptırımlar kapsamında çeşitli eşyanın geçişine izin verilmemektedir. Gümrük sorunları, Rusya'ya yaptırımlara ilişkin problemler ve İran'a yaptırımlar kapsamında ülkemize para transferlerinde ilave belge talebi gibi konularda yaşanabilecek sorunların çözümü için Tiflis Ticaret Müşavirliğimizle iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Para Kullanımı

Ülkede yapılan alışverişlerde resmi olarak sadece Gürcistan Larisi (GEL) kullanılmaktadır, şirket çalışanları için ya da şahıslardan alınan hizmetler için ücretler elden verilmemekte ve bankaya yatırılmaktadır. Döviz ile alışveriş ya da çek senet ile ticaret yapılmamaktadır. Ancak ülkedeki yüksek dolarizasyon nedeniyle ödemeler yasal gereklilikle GEL cinsinden yapılsa da anlaşmalar USD karşılığı GEL olarak o günkü Merkez bankası kuru belirtilmek suretiyle USD üzerinden yapılmakta, kiralar USD ile belirlenmektedir.

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2026

Ülkede mobil ve internet bankacılığını kapsayan gelişmiş banka hizmeti bulunmaktadır. TBC Bank, Bank of Georgia gibi büyük bankaların yanı sıra Türk bankalarından Ziraat Bankası ve İş Bankası Gürcistan'da hizmet vermektedir. Bankalarda ve kamu kurumlarında işlem yapmak için çoğu durumda pasaport ibrazı aranmaktadır.

Ayrıca ülkede özellikle büyük şehirlerde e-cüzdanlar da yaygın olarak kullanılabilmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

T.C. vatandaşları ülkeye pasaport veya kimlik kartı ile giriş yapabilmektedir. Pasaportla girişlerde 1 yıl ve geçerli yeni tip kimlik kartıyla girişlerde ise 90 gün vizesiz olarak seyahat mümkündür.

Gürcistan'a umuma mahsus pasaportla veya kimlik kartıyla seyahat edecek vatandaşlarımızın zorunlu seyahat (sağlık ve kaza) sigortası yaptırmaları gerekmektedir. Bunun için, Gürcistan'da bulunan veya yabancı bir sigorta şirketi tarafından düzenlenebilecek, Gürcistan'daki kalış süresinin tamamını (hem giriş hem de çıkış tarihlerini) kapsayan ve en az 30.000 Gürcistan Larisi teminat tutarına sahip sigorta poliçesinin fiziksel veya elektronik formatta, İngilizce veya Gürcüce ibraz edilmesi talep edilmektedir. Diplomatlar, hizmet pasaport sahipleri ve uluslararası taşımacılık yapan şoförler bu uygulamadan muaftırlar.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Gürcistan İş Kanunu gereğince ülkede cumartesi ve pazar günleri tatil sayılmak üzere, pazartesi-cuma günlerini kapsayan haftalık 5 iş günü sistemi kullanılmaktadır. Ülkede mesai sabah saat 9:00'da veya bazı kurumlarda saat 10:00'da başlamakta ve saat 18:00'de bitmektedir.

Ülkede resmi tatiller aşağıdaki gibidir:

1, 2, 7, 19 Ocak: Yeni yıl, Bedoba, Ortodoks Noeli, Epifani
3, 8 Mart: Anneler Günü, Kadınlar Günü
9 Nisan: Milli Birlik ve Bağımsızlık Günü
9, 12, 26 Mayıs: Sovyet Zafer Bayramı, Kutsal Andrea Anma günü, Bağımsızlık Günü
28 Ağustos: Meryem Ana Günü.
14 Ekim: Mtskhetoba
23 Kasım: Giorgoba
Değişken tarihli resmi tatiller ise Paskalya *(genellikle Nisan)* ve Tbilisoba'dır *(genellikle Ekim).*

Yerel Saat

Gürcistan yerel saati (GET), UTC + 4 olarak belirlenmiş, yıl boyunca eşgüdümlü evrensel zaman (UTC) uygulandığından ülkede yaz saati uygulaması bulunmamaktadır. Türkiye ile zaman farkı 1 saattir.

Acara Özerk Cumhuriyeti, Abhazya ve Güney Osetya Bölgeleri

Gürcistan'da yönetim merkezi Batum olan Acara Özerk Cumhuriyeti yer almakta olup Gürcistan'da geçerli ticari kurallar ve mevzuat bu bölge için de uygulanmaktadır.

Abhazya ve Güney Osetya bölgeleri ise Rusya kontrolünde olup, bu bölgelere yabancıların ulaşımı Gürcistan üzerinden yapılamamakta, sınırlar kapalı bulunmaktadır.

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2026

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri ve Şirket Kurma Prosedürü

Ülkede limited şirket, şube, temsilcilik, acente, anonim şirket ve ortaklık gibi şirket türleri mevcuttur.

Ülkede şirket kurma prosedürü son derece basitleştirilmiştir. Bir gün içerisinde şirket kurarak işe başlamak mümkündür. Şirket kurmak için pasaport bulundurulması yeterlidir. Ülkede limited şirket, şube ya da temsilcilik kurmak mümkündür.

Şirket kurma işlemi Gürcistan Adalet Sarayında ve ücreti (tüzük hazırlama, tercümesi, kaşe ücreti hariç) 220 GEL'dir. Ayrıca, şirketler danışmanlık firmaları tarafından da kurulabilmektedir. Söz konusu firmalar bu işlemi 200-300 dolar karşılığında yapmaktadır. Söz konusu bedel, tüzük hazırlama, tercüme, kaşe düzenleme gibi masrafları kapsamaktadır.

Şube açılışı, şirket kurulumuna göre daha karışık bir süreç ve formalite içermekte, zaman zaman yeterli bilgiye sahip olunmadan yapılan başvuruların sonuçlanması eksik evrak nedeniyle uzayabilmektedir.

Gürcistan'da şirket, kooperatif, anonim şirket, şube, temsilcilik veya herhangi bir hukuki şahıs firması kurmak için ülkede bulunan Adalet Saraylarına veya "Public Registry" birimlerine başvurulması gerekmektedir.

İşlemler için bulunması gereken belgeler:

- Pasaport (Ltd. veya şahıs firması kurmak için Pasaport yeterlidir).
- Temsilcilik ya da şube kurmak için; tüm ortakların/kurucuların müsaadesi, vekaletnamesi/şirket tüzüğü (ana kuruluş tarafından mevzuat çerçevesinde onaylanmış yetki belgesi).
- Eğer hukuki şahıs, şirket ya da temsilcilik yeni bir adreste açılacak ise, gayrimenkul sahibinden veya kira sahibinden onay yazısı veya sözleşme.
- Ayrıca şirket veya temsilcilik kuran kişinin ana şirketle bağlantısını gösteren belge.

Detaylı bilgi için; (*https://psh.gov.ge/?sm=1&sid=1037&t=0&sh=1088&sl=1048.1088*) web sayfasına başvurunuz.

Tercümanlık hizmeti sunan firmalardan Büyükelçilik tarafından akredite olanların bilgisine T.C. Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk İşlemleri adresi üzerinden erişilebilmektedir. Tercümanlık firmaları aynı zamanda danışmanlık hizmeti de sunabilmektedir.

Gürcistan'da şirket mevzuatı katı olduğundan vergi alanında gözden kaçırılan bir ihmal veya hata yüksek cezalara ve ihlale göre hapisle sonuçlanabileceğinden güvenilir ve yetkin mali müşavirlerle çalışılması tavsiye olunur.

Sigorta

Ülkede devlete ait sosyal güvenlik kurumu ya da devlete ait sigorta sistemi henüz yeni kurulma aşamasındadır. Acilde (ambulansla gidildiği takdirde) kırıklar, alçıya alma, bademcik, apandisit gibi vakalar, kalp-damar ve kansere bağlı hastalıkların tedavisi gibi bazı ağır hastalıklar dışında devletin karşıladığı herhangi bir sağlık desteği bulunmamaktadır. Bu nedenle ülkede özel sigortacılık sistemi gelişmiş olup, imkanı olan kişiler genellikle özel sigorta sisteminden yararlanmaktadır. Özel sigorta şirketlerinde kişi başı aylık 70 ila 100 GEL arası ücretlerle aylık sağlık sigortası yaptırmak mümkündür.

Ülkede bulunan emeklilik sisteminde 2019 yılı başında yürürlüğe giren düzenleme ile %2+2+2 sistemi kurulmuştur. Buna göre işveren, çalışan ve devlet %2'şer prim katkısı sağlamaktadır. 40 yaş üzerine bu zorunluluk bulunmamaktadır. Ülkede 10 yıl ikamet etmiş bir Gürcü vatandaşı emeklilik hakkına sahip olmaktadır. Emekli maaşları kadınlar için 60, erkekler için 65 yaşında başlamakta ve emekli maaşları 2026 yılı itibariyle 70 yaşa kadar-370 GEL, 70 yaş üzeri-495 GEL olarak planlanmıştır. Dağlık bölgelerde yaşayanlar için ise bu rakam 594 GEL'dir.

Ülkede asgari maaş uygulaması olmadığından vasıfsız işçiye ya da garsona en az günlük 40 - 60 GEL maaş ödenmektedir, bu da asgari maaşları aylık 1200-1800 GEL yapmaktadır.

Bankacılık Mevzuatı

Ülkede gelişmiş bir bankacılık sistemi mevcuttur. Ülkenin en büyük bankası TBC Bank ve Bank of Georgia gibi bankaların yanı sıra Türkiye'den Ziraat Bankası ve İş Bankası bulunmaktadır. Banka tercihi yapılırken Türk Bankalarının Gürcistan'la ticari işlemlerde ve yerel işlemlerde daha uygun masraflarla hizmet sunabileceği ve Türkiye ile para transferinde avantaj sağlayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ticaret yapan vatandaşlarımız genellikle Türk bankalarını tercih etmektedir. Türk bankalarımız da artık internet bankacılık sistemine geçmiş, müşterilere banka kartları hizmeti sağlamaktadır. Ayrıca bankalar müşterilerine özel kur hizmeti ve transfer kolaylığı sağlamaktadır. Bankalarda hesap açmak basitleştirilmiştir. Bankada hesap açılışı için pasaport yeterlidir.

İhracat işlemlerinde akreditif tercih edilen bir yöntem değildir. Buna mukabil cüzi masraflarla banka teminatı kullanılarak ticari alacak tahsilat sorunu baştan önlenebilir ve firmalarımızın uzun sürebilen hukuki süreçlerle zaman ve para kaybının önüne geçilebilmektedir.

Para transferleri konusunda 2022 sonunda Merkez Bankası talimatıyla yürürlüğe giren uygulamaya göre uluslararası yaptırımlar çerçevesinde İran ile ticarette yaptırımların delinmesini önlemek üzere İran'a komşu ülkelere (Türkiye, Azerbaycan ve Ermenistan) *yapılacak* döviz transferlerinde menşe belgesi, proforma fatura gibi belgeler talep edilmeye başlanmıştır. Uygulama yürürlüğe girdiğinde çeşitli sorunlar yaşansa da ticarete konu eşyanın ülkemiz menşeli olduğunun tespit edildiği gönderilerde problem yaşanmamaktadır.

Konuya ilişkin Tiflis Ticaret Müşavirliğimiz duyurusunda detaylar mevcuttur: (*https://dtybs.ticaret.gov.tr/blog/post/17008/*)

Vizeler

Türkiye'den Gürcistan'a pasaport ve kimlik ile giriş yapılabilmektedir.

Vatandaşlarımız Gürcistan'a pasaportla girdiklerinde 1 yıl ve geçerli yeni tip kimlik kartıyla girdiklerinde ise 90 gün vizesiz olarak seyahat edebilmeleri mümkündür.

Yabancı vatandaşların Gürcistan'da ticari faaliyette bulunmaları ya da çalışabilmeleri için 1 Mart 2026 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren "İşgücü Göçü Hakkında" Kanun kapsamında ikamet ve çalışma izni almaları zorunludur.

Bu kanun, kalıcı ikamet izni olmayan ancak ülkede ekonomik faaliyet yürütmek isteyen tüm yabancılar için geçerlidir. Yerel bir işveren için (uzaktan çalışma dahil) çalışanlar ve kendi namına çalışarak gelir elde eden serbest meslek sahipleri ile maaşlı olarak çalışan imza yetkisine sahip şirket yöneticileri de kanun kapsamına girmektedir.

Çalışma izni, Devlet İstihdam Teşvik Ajansı tarafından verilmektedir. İzin başvurusu adımları şu şekildedir;

1. İş ilanı yayınlama: İşveren, yabancı uyruklu bir kişiyi işe almadan en az 10 iş günü önce iş ilanını (*www.moh.gov.ge*) (Gürcüce) adresinde yayınlamakla yükümlüdür.
2. Yerli personele öncelik: Eğer ajans 10 gün içinde uygun bir yerli personel bulamazsa, ancak o zaman işveren yabancı personel çalıştırma hakkı için ajansa başvurabilir.
3. Serbest çalışanlar: Doğrudan ajansa başvururlar, ardından zorunlu bir video mülakatına katılırlar.

Kurum, aşağıdaki kişileri iş ilanlarını önceden yayınlama zorunluluğundan muaf tutmaktadır:

- Uluslararası şirketler ve yenilikçi girişimler;
- Eğitim alanında uluslararası uzmanlar;
- Maaşın 15.000 GEL'den fazla olduğu ve yükseköğrenim gerektiren pozisyonlar.

Çalışma izni genellikle 6 ay ila 1 yıl arasında bir süre için verilmektedir. İlk beş yıl içinde, her seferinde en fazla 1 yıl ve 5 yıllık kesintisiz bir sürenin ardından 1 ila 5 yıl arasında bir süre için uzatılabilmektedir.

Bilişim çalışanları için bu hak, başlangıçta en fazla 3 yıl süreyle verilmekte ve daha sonra en fazla 3 yıllık sürelerle uzatılmaktadır.

<u>Başvuru ücretleri:</u>

- 30 takvim günü içinde düzenlenmesi durumunda - 200 GEL;
- 10 iş günü içinde hızlandırılmış teslimat-400 GEL;

- Süre uzatımı- 200 GEL.

Çalışanlar için başvuru ücreti işveren tarafından ödenirken, serbest meslek sahipleri başvuru ücretini kendileri ödemektedir.

Bahse konu uygulama, Gürcistan'da halihazırda faaliyet gösteren serbest meslek sahipleri için 1 Mayıs 2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

1 Mart 2026 tarihi itibarıyla halihazırda sisteme kayıtlı olan yabancı çalışanlara, çalışma izni ve ikamet izni almaları için 1 Ocak 2027 tarihine kadar süre tanınmıştır.

Kaynak: T.C.Tiflis Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği